

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 209/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., B., zastúpeného advokátkou JUDr. I. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva „*na spravodlivý proces*“ rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 22 P 364/2009-175 z 9. septembra 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 324/10-204 z 8. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2013, doručená sťažnosť J. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva „*na spravodlivý proces*“ rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22 P 364/2009-175 z 9. septembra 2010 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“)

a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 CoP 324/10-204 z 8. marca 2011 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu zaviazaný platiť zvýšené výživné pre svoje dve maloleté deti (na každé dieťa 80 eur mesačne), pričom rozsudkom krajského súdu bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd síce vykonal dokazovanie, ktoré však nesprávne vyhodnotil, keďže v čase rozhodovania súdu mu mali pribudnúť ďalšie dve vyživovacie povinnosti, avšak túto okolnosť prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní vôbec nebral do úvahy. Nadväzujúc na uvedené sťažovateľ podrobne opisuje skutkové okolnosti svojho prípadu, spochybňuje skutkové a najmä právne závery oboch napadnutých rozsudkov a namieta, že konajúce súdy nevzali do úvahy v danom prípade všetky relevantné skutočnosti.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza znenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 127 ústavy a v následne uvedenom petite navrhuje, aby ústavný súd vo veci vydal nález, ktorým vysloví, že „*rozhodnutiami Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 9. 9. 2010, č. k. 22 P 364/09 a Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 8. 3. 2011, č. k. 11 CoP 324/2010 boli porušené práva sťažovateľov na spravodlivý proces a preto ÚS SR tieto rozhodnutia ruší a vracia vec Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd po preskúmaní podania sťažovateľa doručeného 8. apríla 2013 konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený právnou zástupkyňou, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ktoré sú ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 a § 50 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Podľa § 50 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili. K sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa

vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

V prvom rade je závažným obsahovým nedostatkom petitu brániacim meritórnemu preskúmaniu sťažnosti absencia dostatočného označenia základných práv a slobôd sťažovateľa, ktoré mali byť označenými rozhodnutiami porušené. Aby bola formulácia návrhu na rozhodnutie úplná a zrozumiteľná, petit sťažnosti, ktorým je ústavný súd pri svojom rozhodovaní viazaný, má obsahovať presné a riadne označené ustanovenia ústavy, prípadne kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy upravujúce základné práva alebo slobody. Uvedené je nevyhnutné pre vymedzenie hraníc, v ktorých navrhovateľ žiada realizovať ústavný prieskum dodržiavania základných práv a slobôd v konaniach realizovaných súdmi.

Pri vymedzení porušených základných práv a slobôd nepostačuje iba slovné vyjadrenie, že rozhodnutím okresného súdu alebo krajského súdu boli „*porušené práva... na spravodlivý proces*“, pretože z takéhoto označenia nie je zrejmé, ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy upravujúce konkrétne základné právo alebo slobodu malo byť podľa sťažovateľa porušené. Z nadväzného ustanovenia § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že v prípade zisteného porušenia základného práva alebo slobody musí ústavný súd v náleze aj vysloviť, ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy bolo porušené, a preto petit návrhu, ktorý nezohľadňuje náležitosti vyplývajúce z uvedeného ustanovenia zákona o ústavnom súde, nemôže byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu.

Presné a nezameniteľné označenie základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ktoré mali byť porušené, sa pritom nenachádza v celom obsahu sťažnosti. Neurčitosť petitu zvyrazňuje aj skutočnosť, že zatiaľ čo jeho znenie smerujúce proti právoplatným rozsudkom naznačuje, že sťažovateľ mal pravdepodobne v úmysle namietat' porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, citácia čl. 48 ods. 2 ústavy

v argumentácii sťažnosti vedie skôr k záveru, že predmetom konania pred ústavným súdom by mohlo byť aj porušenie základného práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti sťažovateľa, resp. porušenie práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05). Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa považoval už nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí za dostatočný dôvod na odmietnutie sťažnosti.

Nad rámec uvedeného ústavný súd zistil, že v danej veci bola sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podaná ústavnému súdu aj oneskorene. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno totiž sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. V posudzovanom prípade ústavný súd zistil, že sťažovateľom napadnuté rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 30. marca 2011, preto sťažnosť doručená ústavnému súdu 8. apríla 2013, t. j. po viac ako 2 rokoch od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku

okresného súdu, ako aj rozsudku krajského súdu, bola podaná dávno po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty. Navyše, pokiaľ prípadným predmetom ústavného prieskumu malo byť porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, bolo by možné sťažnosť proti rozsudku okresného súdu odmietnuť aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu, keďže uvedené rozhodnutie okresného súdu podliehalo podľa § 201 Občianskeho súdneho poriadku revíznej právomoci krajského súdu na základe podaného odvolania, čo v danej veci sťažovateľ aj využil.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, v dôsledku čoho v danej veci stratilo opodstatnenie aj rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2013